

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - चौथी (17 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

१७. म्हणींच्या गमती

शाळेत खेळांच्या स्पर्धा सुरू होत्या. बाईंनी नेहमीप्रमाणे वर्गातल्या सगळ्या मुलांना भाग घ्यायला लावला होता. धावण्याची शर्यत सुरू झाली. सुरेश सोडला तर सगळी मुलं जोरात धावत होती. उत्तम चित्र काढणारा सुरेश मैदानी खेळांबाबत आळशी म्हणून प्रसिद्ध होता. साहजिकच तो सगळ्यांत शेवटी आला. धापा टाकत तो मुलांच्या घोळक्यात शिरला आणि म्हणाला, “अरे, खरं तर मी पहिला आलो असतो, पण आपल्या मैदानावर लाल माती आहे.” “म्हणजे काय ?” राजेशने आश्चर्याने

विचारले. “अरे, मी जोरात धावलो असतो, तर माझे पांढरेशुभ्र बूट मळले असते ना, म्हणून मी हळू धावलो.” “व्वा ! याला म्हणतात, **नाचता येईना अंगण वाकडं.**” घोळक्यातली राजश्री पटकन म्हणाली.

वाचा व समजून घ्या.

टेस्ट सोडवा.

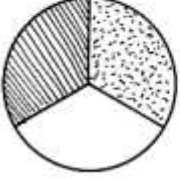
ऑनलाईन टेस्ट

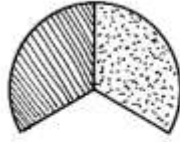
१०. अपूर्णांक

अपूर्णाकांचे वेगवेगळे अर्थ

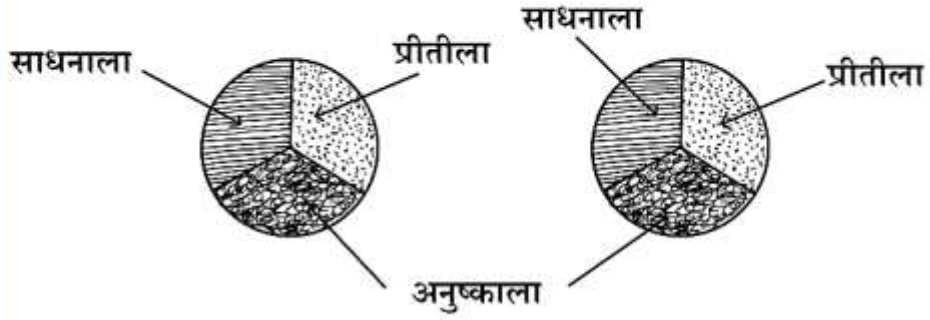
अमिताला एका भाकरीच्या ३ समान भागांपैकी २ भाग दिले.

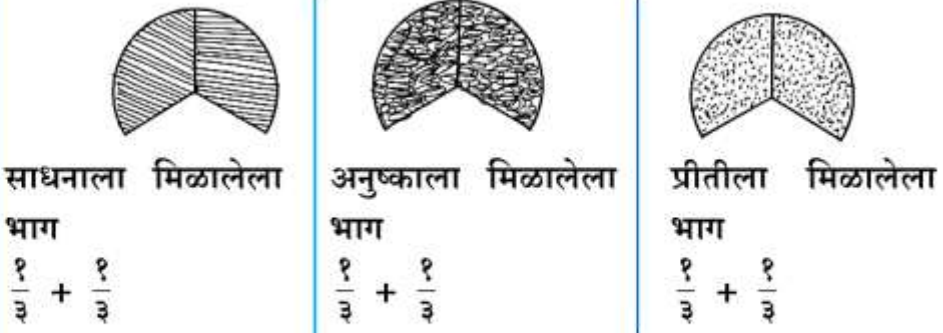
म्हणजे अमिताला $\frac{2}{3}$ भाकरी दिली.

अमिताला दिलेल्या भाकरीच्या आकाराच्या दोन समान भाकरी साधना, अनुष्का आणि प्रीती या तिघांत समान वाटायच्या आहेत.

दोन्ही भाकरींचे तीन-तीन समान भाग केले. प्रत्येक भाकरीतला एकेक भाग साधना, अनुष्का आणि प्रीती यांना दिला.

प्रत्येकीला $\frac{1}{3}$ भाग दोन वेळा दिला. म्हणजे $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$ एवढा भाग मिळाला.

पण अमिता आणि इतर तिघांपैकी प्रत्येकीला मिळालेला भाग समानच आहे.

यावरून दिसते, की $\frac{2}{3} = \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$

आता हेही लक्षात घ्या, की दोन भाकरींची तिघांमध्ये समान वाटणी केल्यावर प्रत्येकीला मिळालेला भाग $\frac{2}{3}$ एवढाच आहे.

म्हणजे $\frac{2}{3}$ या अपूर्णाकाचे तीन वेगवेगळे अर्थ आहेत.

- ◆ एका वस्तूच्या ३ समान भागांपैकी २ भाग.
- ◆ दोन वेळा $\frac{1}{3}$, म्हणजे $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$, म्हणजे $२ \times \frac{1}{3}$, म्हणजेच $\frac{2}{3}$ ची दुप्पट.
- ◆ दोन वस्तूंची तिघांमध्ये समान वाटणी.

नवीन टेस्ट सोडवा.

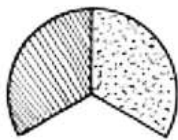
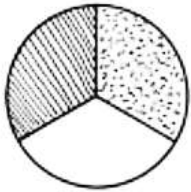
ऑनलाईन टेस्ट

10. Fractions

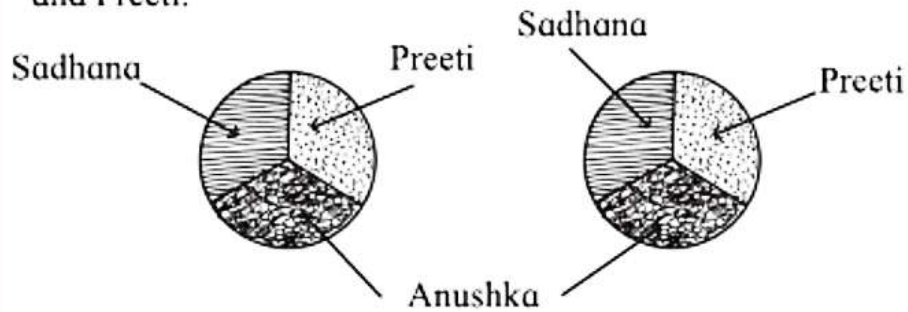
Different meanings of fractions

Amita was given two parts out of three equal parts of a bhakari.

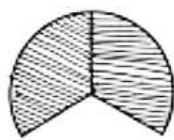

This means Amita was given $\frac{2}{3}$ of one bhakari.

Two bhakarīs of the same size as Amita’s have to be divided equally between three girls, Sadhana, Anushka and Preeti.

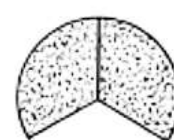
The two bhakarīs were divided into three equal parts each. One part of each bhakari was given to Sadhana, Anushka and Preeti.

Sadhana’s share : $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$

Anushka’s share : $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$

Preeti’s share : $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$

Each girl was given a $\frac{1}{3}$ part twice.

That is, each got $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$.

However, Amita’s share and that of each of the other three girls is the same.

Hence, we can see that $\frac{2}{3} = \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$

Note that when two bhakarīs are divided between three girls, each girl gets $\frac{2}{3}$ bhakarīs.

It means that $\frac{2}{3}$ can be explained in three different ways.

- ◆ 2 parts out of 3 equal parts of an object.
- ◆ $\frac{1}{3}$ twice; which means $\frac{1}{3} + \frac{1}{3}$; which also means $2 \times \frac{1}{3}$; or two times $\frac{1}{3}$.
- ◆ Equal division of two objects between three people.

Read and understand.

English words we use.

Make a list of English words you use in Marathi when you talk about the following:

- * a computer
- * a telephone
- * a mobile phone or cellphone
- * a video game
- * cinema
- * the post office
- * TV

Clouds

Listen, repeat. Read aloud and sing.

कविता ऐका, म्हणा. मोठ्याने वाचा आणि चालीवर म्हणा.

White sheep, white sheep,
On a blue hill.
When the wind stops,
You all stand still.

When the winds blow,
You walk away slow.
White sheep, white sheep,
Where do you go?

'वाइट् 'शीप् 'वाइट् 'शीप्
'ऑन् अ 'ब्लू 'हिल्
'वेन् द 'विन्ड् 'स्टॉप्स्
यु 'ऑडल् स्टॅन्ड् 'स्टिल्

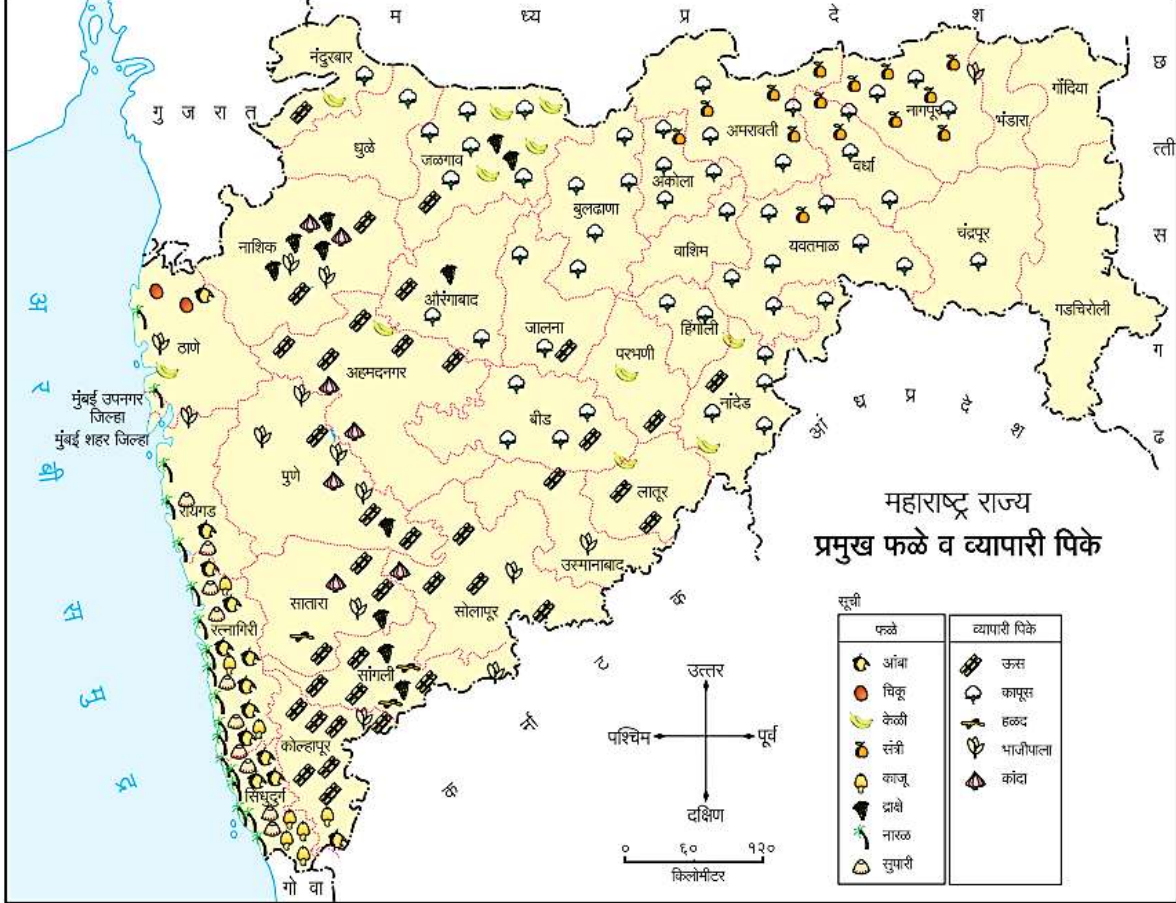
'वेन् द 'विन्ड्झ 'ब्लोऽ
यु 'वॉडक् अ'वेऽ 'स्तोऽ
'वाइट् 'शीप् 'वाइट् 'शीप्
'वेअर् 'डू यु 'गोऽ

read and understand.

सांगा पाहू

- नकाशाचे निरीक्षण करा व पुढील कृती करा.

- (१) द्राक्षाचे पीक दर्शवणारे जिल्हे अधोरेखित करा.
- (२) कापसाचे पीक दर्शवणाऱ्या जिल्ह्यांना ○ करा.
- (३) ठाणे जिल्ह्यातील पिकांच्या चिन्हांभोवती ○ करून त्यांची नावे वहीत लिहा.
- (४) नारळाचे पीक कोणकोणत्या जिल्ह्यांत जास्त आहे ते वहीत नोंदवा.
- (५) संत्र्याचे पीक कोणकोणत्या जिल्ह्यांत येते ते शोधा व जिल्हे वेगळ्या रंगाने रंगवा.

वरील सर्व पिके ही जलसिंचनावर आधारित आहेत. हवामान व मृदेनुसार त्यांचे वितरण आढळते. त्यांना व्यापारी किंवा नगदी पिके असेही म्हणतात. या पिकांसाठी रासायनिक खते व औषधे वापरली जातात.

हे नेहमी लक्षात ठेवा

पिकांचे उत्पादन अधिक मिळावे म्हणून रासायनिक खतांचा व औषधांचा वापर वाढला आहे. परंतु यामुळे मृदेचे प्रदूषण वाढते. आपण रासायनिक खतांचा वापर कमीत कमी करायला हवा. सेंद्रिय खतांचा वापर अधिक केला पाहिजे. त्यामुळे पर्यावरणाची हानी रोखता येईल.

वाचा व समजून घ्या.

ऑनलाईन टेस्ट

१४. गड आला, पण सिंह गेला

मासाहेबांची इच्छा : शिवरायांनी जयसिंगास दिलेले तेवीस किल्ले अजून मुघलांकडे होते. कोंढाणा हा त्यांतलाच एक किल्ला. एक दिवस जिजामाता शिवरायांना म्हणाल्या, “शिवबा, कोंढाण्यासारखा बळकट किल्ला मुघलांच्या हाती असणे बरे नाही. तो परत घे.” पुण्याजवळील कोंढाणा स्वराज्यात असावा म्हणून शिवरायही तळमळत होते. कोंढाण्यावरील मुघलांचा ताबा ही बाब जिजामाता आणि शिवराय यांच्या मनात सलत होती. शिवरायांनी कोंढाणा घ्यायचा बेत केला, पण कोंढाणा जिंकणे अतिशय अवघड होते. शिवराय विचार करू लागले, या कामगिरीसाठी निवडावे कुणाला ? कोंढाणा सर करण्याची कामगिरी फार कठीण होती.

सराव करा . टेस्ट ब्लॉगवर..

इयत्ता चौथी - मराठी		महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर	
14. मिठाचा शोध		Click Here	
15. आनंदाचं झाड		Click Here	
16. झुळूक मी व्हावे		Click Here	
17. म्हणींच्या गमती		Click Here	
धरतीची आम्ही लेकरं mp3		Click Here	
या भारतात बंधुभाव mp3		Click Here	
धूळपेरणी mp3		Click Here	
नाखवादादा mp3		Click Here	
चवदार तळ्याचे पाणी mp3		Click Here	
झुळूक मी व्हावे mp3		Click Here	
हें कोण गे आई mp3		Click Here	
आभाळमाया mp3		Click Here	
मन्हा खान्देस्नी माटी mp3		Click Here	
इयत्ता चौथी - गणित		महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर	
शाब्दिक उदाहरणे-बेरीज		Click Here	
शाब्दिक उदाहरणे-वजाबाकी		Click Here	
शाब्दिक उदाहरणे-मिश्र उदाहरणे		Click Here	
अपूर्णांक		Click Here	
मापन		लवकरच	

इयत्ता चौथी - परिसर अभ्यास - 1

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

14 नकाशा आणि खुणा	Click Here
15. माझा जिल्हा माझे राज्य	लवकरच
16. दिवस व रात्र	लवकरच
17. माझी जडणघडण	लवकरच

इयत्ता चौथी - परिसर अभ्यास - 2

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

12. पुरंदरचा वेढा व तह	Click Here
13. बादशाहाच्या हातावर तुरी दिल्या	Click Here
14. गड आला पण सिंह गेला	लवकरच

निर्मिती - श्री.प्रविण डाकरे, श्री.जयदिप डाकरे

वेब स्रोत - 'ई-बालभारती'

सौजन्य - जिल्हा परिषद कोल्हापूर

<https://www.gurumauli.in>